

NYHETS BULLETIN

Xport er en avis for deg som er opptatt av finansiering av eksport og internasjonale prosjekter

Statsbudsjettet 2015.

Generelt om budsjettet:

Dette er 19ende året som vi omtaler de delene av statsbudsjettet som vi tror har størst interesse for våre kunder og samarbeidspartnere. Budsjettene har mange ganger vært et stort gjesp, men de to siste års budsjetter har brakt noen lyspunkter som det fremkommer av gjennomgangen nedenfor. Det er på tide, da en uavhengig analyse viser at bevilgningene til næringsrettet forskning i Norge over den siste ti-års perioden har hatt en lavere vekst enn øvrige offentlige FoU bevilgninger. Dette snudde i 2014.

Finansdepartementet.

Økning i skattefunnrammene; positivt, men med bismak?

Regjeringen har i forslag til statsbudsjett for 2015 forslått å øke rammen for skattefunnordningen fra NOK 8 mill. til NOK 15 mill. for bedriftens egne FoU kostnader og rammen for FoU tjenester kjøpt fra godkjente forskningsinstitusjoner fra NOK 22 mill. til NOK 33 mill. Totalrammen for egne og innkjøpte kostnader er også satt til NOK 33 mill.

Dette høres i utgangspunktet veldig positivt ut, men denne tilsynelatende formidable økningen forventes ikke å koste Staten mer enn NOK 120 mill. pr. år. Da vi vet at fradragene utgjør ca. 18 % av FoU kostnadene for disse høye beløpene, innebærer det økt FoU som er fradragsberettiget for ca. NOK 667 mill. pr. år, dvs. veldig lite. I tillegg innebærer økningen også en del sannsynligvis utilsiktede bivirkninger.

- En så høy ramme vil i praksis sannsynligvis bare komme store bedrifter til gode. Når vi vet at størsteparten av innovasjonen i næringslivet finner sted i små- og mellomstore bedrifter, burde man funnet mer velegnede instrumenter for å støtte deres innovasjonsprosjekter. Økning av timesatsene ville hatt langt større positiv effekt for bedriftene.
- En rekke støtteordninger forutsetter at man skal benytte skattefunn maksimalt og det man oppnår som refusjon under denne ordningen kommer i fratrukk fra det man i utgangspunktet kunne fått i støtte. Bedrifter som hadde en god del utviklingsprosjekter kunne tidligere unngå denne fallgraven, ved at de allerede hadde brukt hele skattefunnrammen. Når denne nå økes til NOK 15 mill., innebærer det at få bedrifter vil kunne unngå dette, noe som vil redusere den maksimale støtte et prosjekt kan få i betydelig grad.
- En annen negativ virkning er at skattefunnmidlene først kommer til utbetaling i oktober året etter, mens støtte midler normalt kan gis i takt med pengebruken i prosjektet og vil ha en mye større positiv likviditetseffekt.

I fjor ble følgende foreslått, men forsvant under behandlingen: *Maksimal timesats og maksimalt antall timer pr. ansatt fjernes.*

For forskningsintensive bedrifter med høyt lønnede ansatte, ville dette være et stort løft. Dette ville hatt en mye større positiv effekt for bedriftene enn en ytterligere økning i rammene, men det ble vel for dyrt å satse på så mye innovasjon?

Nærings- og fiskeridepartementet.

Norges Forskningsråd (NFR):

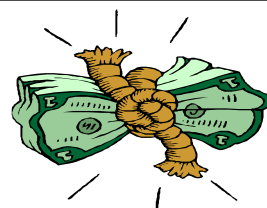
Regjeringens ambisjoner for NFRs virksomhet fra 2015 er å fremme konkurransekraft gjennom å styrke innovasjons- og omstillingsevnen i næringslivet. At dette ikke bare er floskler, fremgår av at NFR har fått økt bevilgningen sin for 2015 med NOK 160 mill. eller ca. 8,5 %. Det normale under den forrige regjeringen var +/- 2 %, så her snakker vi om helt andre nivåer!

Ambisjonen skal oppnås gjennom bl.a.:

- Økt vitenskapelig kvalitet
- Økt verdiskapning i næringslivet
- Kunne møte store samfunnsutfordringer
- Ha et velfungerende forskningssystem
- Yte god rådgivning.

Regjeringens ambisjon er videre at Norge på lengre sikt skal bli ett av de mest innovative landene i Europa, uten at det er videre spesifisert hva lengre sikt er. Selv om det foregår utrolig mye kreativ aktivitet rundt om i det ganske land, tror vi at mangel på finansiering utover såkornperioden vil bli den største hemsko for å nå dette målet. Vårt tips er følgelig at det kan bli på veldig lang sikt.

Det er gjennomført en spesialundersøkelse som viser at andelen egenutført og innkjøpt FoU har falt fra 80 % til 50 % av de samlede innovasjonsinvesteringene i bedriftene. Det høres meget merkelig ut og det skulle vært svært interessant å vite hva de øvrige 50 % utgjøres av.

Av de mest sentrale forskningsprogrammene i NFR er **Brukerstyrt Innovasjonsarena (BIA)**. Ordningen fikk en betydelig økning i bevilgningen for 2014 og får ytterligere NOK 70 mill. for 2015. BIA er blant programmene som skårer høyest i NFR når det gjelder bedriftenes forventning til økonomisk avkastning. BIA skal stimulere til ambisiøse FoU satsinger innenfor tema som ikke er dekket av de øvrige næringsrettede programmene i NFR.

Av andre viktige programmer er **MAROFF**, som skal bidra til innovasjon og miljøvennlig verdiskapning i maritime sektor og **IKT 2025**.

Innenfor internasjonalt forskningssamarbeid skal en merke seg **Prosjektetablerings (PES) - og posisjoneringsstøtte (POS)**, som henholdsvis er økonomiske støttetiltak til utforming av søknader til europeiske rammeprogrammer med tilhørende EU-partnerskap og utvikling av FoU-prosjekter som kan kvalifisere til videre støtte fra internasjonale finansieringsordninger. Støtten kan benyttes til å etablere konsortier og til å forberede søknad.

I denne sammenheng kan også nevnes **Eurostars** som er et tiltak for å styrke forskningsintensive SMB'ere.

Et sentralt program er **Virkemidler for regional FoU og innovasjon (VRI)**. VRI har tette koblinger til Arena og Norwegian Centres of Expertise, men til tross for dette har ordningen hatt samme bevilgning fra 2011-13, NOK 25,6 mill. Hvor sentralt er det da egentlig?

Sitat:

Penger forderver kanskje karakteren, men mangel på penger gjør den i hvert fall ikke bedre.

John Steinbeck

Innovasjon Norge (IN).

Rent generelt er det gjort så store endringer i budsjettpostene at det er omtrent umulig å sammenligne med tidligere år.

I noen virkemidler er det omtrent null endring, mens andre har fått ganske kraftige løft. INs hovedmål for 2015 er å utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling, og utløse regionenes næringsmessige muligheter.

Av hovedmålet er det utledet tre delmål:

- Flere gode grundere.
- Flere vekstkraftige bedrifter.
- Flere innovative næringsmiljøer.

IN har i hvert fall fjorten virkemidler, fra rene støttemidler til lånemidler av forskjellige slag. Det er ikke mulig å dekke alle innenfor denne utgaven av xport, men vi vil komme tilbake til de mest interessante av de utelatte i neste nr.

Etablerertilskuddsordningen.

IN arbeider seriøst med å få ned saksbehandlingstiden på etablerertilskudd, men har ikke klart å få den ned i under 50 dager.

Det burde være helt unødvendig å bruke så lang tid, hvis man har klare retningslinjer for tildeling av midler, og beløpene er også i hvert tilfelle ganske beskjedne. For 2015 foreslås rammen for den landsdekkende ordningen økt med NOK 110 mill. og det er jo et skikkelig løft.

I 2013 arbeidet man for å spre bevilgningene på flest mulig, men vi håper for 2015 og framover at støtten til hver enkelt søker blir så høy at den virkelig monner. Å drive finansieringsarbeid er krevende og kan være svært frustrerende, og etterlater mindre tid til innovasjon og utvikling av bedrifter.

Miljøteknologiordningen.

Gir investeringstilskudd til pilot- og demonstrasjonsprosjekter. Bevilgningen for 2015 økes med NOK 50 mill. til NOK 230 mill. Ordningen har en meget høy utløsningsgrad, hele 83 % og er tydeligvis helt avgjørende for at mange prosjekter skal få vist seg fram.

Samtidig påpekes det i en evalueringsrapport at ordningen bør ha tydeligere målformuleringer og med mål som lettere kan måles for å vurdere effekt. Man bør unngå finansiering av prosjekter med marginalt kommersialiseringspotensial og man har hittil valgt prosjekter med for høy risiko.

Alt i alt tyder vel dette på at de mest spissede og innovative prosjektene kan få størst problemer med å få støtte.

IFU/OFU-ordningene.

Industrielle forsknings- og utviklingskontrakter (IFU) og offentlige forsknings- og utviklingskontrakter (OFU) er som nevnt veldig mange ganger tidligere av våre favorittordninger i IN. De fungerer svært bra, støtter viktige prosjekter og er relativt lite byråkratiske. Det er derfor trist at rammene for 2015 ikke blir økt med mer enn ca. NOK 6 mill. til 291 mill. Tilskuddene er mindre enn for noen år siden og innenfor rammene skal man også dekke administrasjonskostnader for ordningen. Dette er helt meningsløst!

Hvis kravet opprettholdes om at man først skal utnytte rammen for skattefunn maksimalt, kan det imidlertid godt hende at tilskuddene er høye nok, da hvert enkelt prosjekt sannsynligvis vil få mindre ren støtte.